بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2018/HC-A/357
- **އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތް:**
  - ނަން: އިބްރާހީމް އުމަރު (ފިއްސަ އިންވެސްޓްމަންޓް) ‏• ދާއިމީ އެޑްރެސް: ހ.ކާކާނިޖުވިލާ/ ސ.ފޭދޫ
  - އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A040940 ‏• މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ހ.ކާކާނިޖުވިލާ/ ސ.ފޭދޫ
- **އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް:**
  - ނަން: އިލްޔާސް އަލީ (ފިއުރު ރިޒާން) ‏• ދާއިމީ އެޑްރެސް: ރިލްމަންޒިލް/ ސ.ހިތަދޫ
  - އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A060266 ‏• މިހާރުގެ އެޑްރެސް: މއ.ޖުއިރިން/ ސ.ފޭދޫ
- ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚު: 07 ޞަފަރު 1440 / 16 އޮކްޓޫބަރު 2018 ‏• ނިމުނު ތާރީޚު: 10 ޖުމާދަލްއާޚިރާ 1441 / 04 ފެބްރުއަރީ 2020
- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 3076/Cv-C/2017
- ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: މަސައްކަތާއި މުދަލާއި ޚިދުމަތުގެ އަގު ހޯދުމަށް އުފުލި ދަޢުވާގެ މައްސަލަ
- ނިންމި ކޯޓު: ސިވިލް ކޯޓު
  - ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު:01 ނޮވެމްބަރު 2017 ‏• ނިމުނު ތާރީޚު: 07 މާރިޗު 2018
- މައްސަލަބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

އިސްފަނޑިޔާރު ޝުޖާޢު އުސްމާން ‏ ‏ ‏ ‏ ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު ‏ ‏ ‏ ‏ ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް
(ރިޔާސަތު)

• ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 3076/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާގޮތް ބަދަލުކޮށް އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއެއްގޮތް ނުވާކަމަށްބުނެ އެޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމުން އަދި ސ.ކާނާރާޒުވިލާ/ ސ.ފޭދޫ އިބްރާހީމް އަޙްމަދު (ވިއްސަ އިންވެސްޓްމަންޓް) ގެ ފަރާތުން ހިފާހައްޓައިގެން ހަމަޖެހުނު ހުށަހެޅުމުން ބަލައިފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މިޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާލީ ފަރާތަކީ، ރިޑްމަންޒިލް/ ސ.ހިތަދޫ އިބްރާހީމް އަލީ (ޔޫސުފު ވިޝާލް) އެވެ.

• ފުރަތަމަ ދަރަޖައިގެ ނިންމުން:

01- ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 3076/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ތަފްޞީލް ބަލައިލުން، އެޤަޟިއްޔާއަކީ، ސ.ހިތަދޫ/ ރިޑްމަންޒިލް އިބްރާހީމް އަލީގެ ނަމުގައި ތަޖްރިބާކޮށްފައިވާ ޔޫސުފު ވިޝާލްއާއި، ސ.ކާނާރާޒުވިލާ/ ސ.ފޭދޫ އިބްރާހީމް އަޙްމަދުގެ ނަމުގައި ތަޖްރިބާކޮށްފައިވާ ވިއްސަ އިންވެސްޓްމަންޓް އާދެމެދު 2016 މާރިޗު އިން ފެށިގެން 2016 ޖޫން މަހާ ހަމައަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުގެ ވިޔަފާރިގައި، ވިއްސަ އިންވެސްޓްމަންޓުން ޔޫސުފު ވިޝާލަށް ދޭންޖެހޭ -/2,258,060ރ. (ދެމިލިއަން ދުއިސައްތަ ފަންސާސް އަށްހާސް ފަސްދޮޅަސް ރުފިޔާ) އާއި، މި މައްސަލަ ކޯޓަށް ހުށަހަޅައި ތަބިއްޔަތުކުރުމަށް ޤާނޫނީ ވަކީލަކު އައްޔަނުކުރުމުގެ ހަރަދަށް ގޮތުގައި ޚަރަދުކުރެވުނު ޚަރަދުގެ ގޮތުގައި -/50,000ރ. (ފަންސާސްހާސް ރުފިޔާ) އާއެކު ޖުމްލަ -/2,308,060ރ. (ދެމިލިއަން ތިންލައްކަ އަށްހާސް ފަސްދޮޅަސް ރުފިޔާ) ހޯދުމަށް އެދި އިބްރާހީމް އަލީ (ޔޫސުފު ވިޝާލް) ގެ ފަރާތުން އިބްރާހީމް އަޙްމަދު (ވިއްސަ އިންވެސްޓްމަންޓް) ގެ މައްޗަށް ދަޢުވާކުރުމުން މިމައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް އަށްދާކަމާއި،

އެޤަޟިއްޔާގައި ސިވިލް ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވަނީ، "ދަށުން، އިސްތިއުނާފުވެރިޔާ ކަނޑައެޅި ނިޔާކުރުމުން، ސ.ހިތަދޫ/ ރިޑްމަންޒިލް އިބްރާހީމް އަލީ (ޔޫސުފު ވިޝާލް) ގެ ފަރާތުން ސ.ކާނާރާޒުވިލާ/ ސ.ފޭދޫ އިބްރާހީމް އަޙްމަދު (ވިއްސަ އިންވެސްޓްމަންޓް) ގެ މައްޗަށް ދައުވާކުރި ނިޔާކުރައްވާފައި މި މައްސަލާގައި ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ވިޔަފާރިން ހޯދުމަށް އެދިފައިވާ -/2,258,060ރ. (ދެމިލިއަން ދުއިސައްތަ ފަންސާސް އަށްހާސް ފަސްދޮޅަސް ރުފިޔާ) ދަކަ ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން

ފަރާތުން އަދާކުރަންޖެހޭ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅައި،

[illegible] ފައިސާ ދަޢުވާކުރި ފަރާތުން [illegible] 07 މާރިޗް 2018 އިން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މިފައިސާ ސިވިލް ކޯޓަށް ދައްކައި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]/ [illegible] އިބްރާހީމް އުމަރު [illegible]، މި [illegible] ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] ޝަރީޢަތުގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible]." މިފަދައިންނެވެ.

02- ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 3076/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާގޮތް [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] އެޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު [illegible] އަދި [illegible] / [illegible] އިބްރާހީމް އުމަރު (ވ.އާސަ [illegible]) ގެ ފަރާތުން އަންނަނިވި ނުކުތާ ހުށަހަޅާ އިސްތިއުނާފުގައި [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ؛

- [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބާރު (onus probandi) [illegible] [illegible] ދަޢުވާކުރާ [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/02 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުކުތާއެވެ.

03- ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 3076/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާގޮތް [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] އެޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު [illegible] އަދި [illegible] / [illegible] އިބްރާހީމް އުމަރު (ވ.އާސަ [illegible]) ގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފު [illegible] ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާއާއި އަދި އިސްތިއުނާފާއި ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މިމައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

(ހ) [illegible] ދަޢުވާކުރުމަށް [illegible] [illegible] ޝަރީޢަތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން [illegible] [illegible]

ހަމަ އެގޮތުން ދަޢުވާއެއް ކުރުމުން އެދަޢުވާއެއްގައި އެއް ޚަޞްމާ އަނެއް ޚަޞްމާ ކުރިމަތިލާ "ދަޢުވާ" ޘާބިތުކޮށްދިނުމަކީ އެ ދަޢުވާއެއް ކުރާ ފަރާތުގެ ޒިންމާއެއްކަމާއި، އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 3076/Cv-C/2017 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި، ވީއެސް އިންވެސްޓްމަންޓް [illegible] [illegible] ލިމިޓެޑް) އާއި ހިއުމަން ވިޝަން [illegible] [illegible] ލިމިޓެޑް) އާއި ދެމެދު 2016 ވަނަ އަހަރުގެ މާރިޗް މަހުން ފެށިގެން 2016 ވަނަ އަހަރުގެ ޖޫން މަހާއި ހަމައަށް ކޮށްފައިވާ ބޭރުގެ ވިޔަފާރީގައި ވީއެސް އިންވެސްޓްމަންޓްގެ ފަރާތުން ހިއުމަން ވިޝަނަށް ދައްކަންޖެހޭ ނުދައްކާކަމަށް ބުނާ -/2,258,060ރ (ދެމިލިއަން ދުއިސައްތަ ފަންސާސް އަށްހާސް ފަސްދޮޅަސް ރުފިޔާ) އާއި، މި މައްސަލަ ކޯޓަށް ހުށަހަޅައި [illegible] ވަކީލު އައްޔަންކޮށްގެން ކުރިއަށް [illegible] ހިނގާފައިވާ -/50,000ރ (ފަންސާސްހާސް ރުފިޔާ) އާއެކު ޖުމުލަ -/2,308,060ރ (ދެމިލިއަން ތިންސަތޭކަ އަށްހާސް ފަސްދޮޅަސް ރުފިޔާ) ހޯދައިދިނުމަށް ވީއެސް އިންވެސްޓްމަންޓްގެ މައްޗަށް ހިއުމަން ވިޝަނުން ހުށަހެޅުމުން ބެލުން މައްސަލައެއްކަމާއި، މިމައްސަލައިގައި ވީއެސް އިންވެސްޓްމަންޓްގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] މުޢާމަލާތް އެގޮތުގައި ހިއުމަން ވިޝަނާއި ދެމެދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހިއުމަން ވިޝަނުން [illegible] މިމައްސަލައިގައި ވީއެސް އިންވެސްޓްމަންޓްގެ ފަރާތުން "ދަޢުވާ" އެއް [illegible] ކޮށްފައިވެއެވެ.

(ނ) ދެވަނަކަމަކީ، މުޢާމަލާތްތަކާއި ގުޅޭގޮތުން ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2015/SC-A/02 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible]، ވީއެސް އިންވެސްޓްމަންޓާއި ހިއުމަން ވިޝަނާއި ދެމެދު [illegible] މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible]

މިމައްސަލައާއިއެކު ހުށަހަޅާފައިވާ ޕާޗޭސް އޯޑަރުތަކާއި އަދި "ވިއްސަ އިންވެސްޓްމަންޓުގެ ކަސްޓަމަރ ރެކޯޑް" ޝީޓު މި ނަމުގައި އޮންނަ ލިޔުން ބެލުމުން ވިއްސަ އިންވެސްޓްމަންޓް ގެ 17 ޕާޗޭސް އޯޑަރުތަކާއި ގުޅިގެން [illegible] އޭގެ [illegible] އިންވޮއިސް [illegible]، [illegible] ޕާޗޭސް އޯޑަރުތަކާއި އިންވޮއިސްތަކަށް އަދި އެ [illegible] ފައިސާގެ އަދަދުތަކާއި [illegible] ވިއްސަ އިންވެސްޓްމަންޓުގެ [illegible] ވިއްސަ އިންވެސްޓްމަންޓުގެ [illegible] އަދި [illegible] 5,410,460/-ރ (ފަސް މިލިއަން ހަތަރުލައްކަ ދިހަހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ރުފިޔާ) [illegible]، [illegible] ވިއްސަ އިންވެސްޓްމަންޓް [illegible] 3,152,400/-ރ (ތިން މިލިއަން އެއްލައްކަ ފަންސާސް ދެހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ރުފިޔާ) [illegible]، [illegible] ވިއްސަ އިންވެސްޓްމަންޓުގެ [illegible].

(ނ) [illegible] 3,152,400/-ރ (ތިން މިލިއަން އެއްލައްކަ ފަންސާސް ދެހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ރުފިޔާ) [illegible] 2,258,060/-ރ (ދެމިލިއަން ދުއިލައްކަ ފަންސާސް އަށްހާސް ފަސްދޮޅަސް ރުފިޔާ) [illegible] ވިއްސަ އިންވެސްޓްމަންޓުން [illegible] ވިއްސަ އިންވެސްޓްމަންޓުގެ [illegible] ވިއްސަ އިންވެސްޓްމަންޓުގެ [illegible] ވިއްސަ އިންވެސްޓްމަންޓުގެ [illegible]

ހުރަހަކާވައިންތިކޮށްދިނުމާއި، އެންމެހާ ކަންކަމުގައި ދެކޮޅުހަދައިގެން ޝަރީޢަތުގައި ދަޢުވާ ކުރަމުންދާ ފަރާތުގެ ފަރާތުން ބަޔާން ކޮށްދިނުމާއި، ހުށަހަޅާ ދަލީލުތަކާއި ހެކިތަކާއި އަދި ފަރާތް ތަކުގެ ވާހަކަތަކަށް ބަލައި، ހެދި ދިޔަ ޝަރީޢަތް އެކަށީގެންވާ ގޮތެއްގެ މަތީން ނިންމާފައިވާ ކަމަށް ދެކެމެވެ.

ވީމާ، އިސްތިއުނާފު ސަބަބުތައް އެފަދައިން ހުރުމުން ދިމައްސަލަބުނި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން ދެކެނީ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 3076/Cv-C/2017 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި އެކޯޓުން ކުރައްވާފައިވާ ހުކުމަށް ބަދަލު ގެނައުމަށްވުރެ ސަބަބު އަދި ފާޅުވި ފެންނާތީ ސަބަބު ދެންނެވިދާނެއެވެ.

- **ހުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކޮށްދިޔަ ކަންކަން އަލީގައި ހުކުމްކުރީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 3076/Cv-C/2017 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި އެކޯޓުން ކުރައްވާފައިވާ ހުކުމް އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ވިއްސަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް (ހައިކޯޓުން ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު) ގެ ފާހަގަކުރެވުނު ހުރިހާ ކަމަކާއި ނުކުތާގެ މައްޗަށް ބަލާއިރު، އެ ޤަޟިއްޔާގައި ސިވިލް ކޯޓުން ކުރައްވާފައިވާ ހުކުމް ބަދަލު ގެނައުމަށް ފެންނަ ސަބަބެއް ނުވާތީ ހައިކޯޓުން ނިންމީ ދި މައްސަލަ ޖެހި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ކަމަށް ބަޔާންކޮށް ދީގެން ހުކުމްކުރީމެވެ.